

จากปัญหาการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ ที่ทำให้บ้านเมืองดูไม่สะอาดและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน

เช่น

กีดขวางทางเดินสาธารณะ บดบังทัศนวิสัยในการขับขี่ สุ่มเสี่ยงต่อการได้รับอันตราย
จากป้ายโฆษณาที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดความมั่นคงแข็งแรง หรือรुकล้ำออกมานอกแนวของอาคาร
หรือแม้แต่การติดตั้งป้ายโฆษณาที่มีความเข้มของแสงสูงเกินมาตรฐานหรือภาพเคลื่อนไหว
ซึ่งทำให้รบกวนสมาธิต่อผู้ขับขี่จนก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุได้

แม้ว่าการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ
เป็นเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดเป็นข้อห้าม
อย่างชัดเจน **แต่ปัจจุบันยังไม่มีมีการบังคับใช้
กฎหมายอย่างเคร่งครัด** ซึ่งส่งผล
ให้ปัญหาดังกล่าวยังคงพบเห็นได้อย่างทั่วไป

ป้าย

ป้าย

ดังนั้น

เพื่อให้มีการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการติดป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะและการละเว้นการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเห็นควรเสนอมาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

การจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจจริต และประพฤตินิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน อย่างเข้มงวดและเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจจริต หรือประพฤตินิชอบหรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 32 ดังนี้

1 มาตรการระยะเร่งด่วน

มาตรการทางการบริหาร (ควรดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 6 เดือน) *นับจากมีมติ ครม.*

1.1

ผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรลงพื้นที่ตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดตามสายการบังคับบัญชาในการกำกับดูแลเรื่องการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ หากเจ้าหน้าที่ ที่กำกับดูแลเรื่องดังกล่าวละเลยหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือเรียกผลประโยชน์จากผู้ติดตั้งป้ายโฆษณาให้ถือเป็นความผิดวินัยหรืออาญาตามแต่กรณี

1.2

ป้ายโฆษณาทุกประเภทต้องมีเลขทะเบียนควบคุมเป็นระบบเดียว ซึ่งสามารถบ่งบอกว่าหมายเลขนั้น หน่วยงานใดเป็นผู้ออกใบอนุญาตหรือกำกับดูแลป้ายโฆษณาในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อสร้างให้เกิดความเข้มงวดในการกำกับดูแลและจัดระเบียบป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการดำเนินการ กับผู้ที่ติดตั้งป้ายโฆษณาผิดกฎหมายและหน่วยงานที่ออกใบอนุญาตผิดกฎหมายด้วย

1.3

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีช่องทางที่เหมาะสมสำหรับแจ้งเบาะแสป้ายโฆษณาหรือสิ่งอื่นใดที่รบกวนทางสาธารณะหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยอาจใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ อีกทั้ง หน่วยงานนั้นจะต้องมีแนวทางการจัดการที่ชัดเจนและรายงานผลการดำเนินการภายหลังได้รับการแจ้งเบาะแสให้ประชาชนผู้แจ้งเบาะแสรับทราบด้วย

1.4

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการติดป้ายโฆษณาโดยไม่มีค่าธรรมเนียมหรือค่าอนุญาต โดยรวมเป็นศูนย์กลางในสถานที่ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่และให้มีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและลดโอกาสในการที่เจ้าหน้าที่เรียกเก็บผลประโยชน์

1.5

ในกรณีที่หน่วยงานภาครัฐจัดจ้างให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดขนาดมาตรฐานของชื่อหรือสัญลักษณ์ของบริษัทเอกชนที่ปรากฏบนป้ายโฆษณาให้มีขนาดตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างเด่นชัดหรือดึงดูดความสนใจได้เทียบเท่ากับข้อความประชาสัมพันธ์หรือข้อความรณรงค์ที่ปรากฏบนป้ายนั้น ๆ เพื่อป้องกันการโฆษณาแฝงของภาคเอกชนที่อาจเกิดขึ้น

1

มาตรการระยะเร่งด่วน

มาตรการทางกฎหมาย (ควรดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 1 ปี) *นับจากมีมติ ครม.*

1.6

กำหนดนิยามของคำว่าป้ายโฆษณาให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดลักษณะ รูปแบบและขนาดของป้ายโฆษณาให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการควบคุมดูแลเรื่องป้ายโฆษณาในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.7

กำหนดค่ามาตรฐานความเข้มของแสงบนป้ายโฆษณาที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย รวมถึงกำหนดให้ป้ายโฆษณาที่มีแสงสว่างในตัวเองต้องมีระบบการปรับความเข้มของแสงอัตโนมัติตามแสงธรรมชาติ

1.8

ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการขออนุญาตติดตั้งป้ายโฆษณาให้มีความเหมาะสมกับปัจจุบัน โดยกำหนดกรอบเป็นช่วงอัตรา และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตน โดยพิจารณาทั้งจากขนาดของป้าย พื้นที่ที่ติดตั้งป้าย แล้วกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงที่จะเป็นรายได้ของรัฐ เพื่อนำมาพัฒนาดูแลรักษาพื้นที่นั้น ๆ อย่างเหมาะสม

1.9

ปรับบทลงโทษเป็นลักษณะของอัตราก้าวหน้า คือ ปรับในอัตราที่สูงขึ้นตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดซึ่งหากกระทำความผิดเกินจำนวนครั้งที่กำหนดให้ระงับสิทธิในการติดตั้งป้ายโฆษณา ในที่สาธารณะทุกกรณี

1.10

กรณีไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ติดตั้งป้ายโฆษณาผิดกฎหมาย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากป้ายโฆษณานั้นเป็นผู้ติดตั้ง เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าถูกกลั่นแกล้งหรือไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด

2

มาตรการระยะยาว

(ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง)

2.1

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดเวทีเพื่อให้ความรู้ทางกฎหมายแก่สมาคมโฆษณา สมาคมคอนโดมิเนียม หรือสมาคมภาคธุรกิจเอกชนอื่น ๆ ในพื้นที่นั้นซึ่งมีความประสงค์จะติดตั้งป้ายโฆษณา ในบริเวณดังกล่าวเพื่อขอความร่วมมือและเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ กับเจ้าของป้ายโฆษณาได้มีการรับทราบและมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

2.2

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เครือข่ายประชาชนในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ เพื่อความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 ว่า

1

รับทราบมาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ

2

ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับกระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับมาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปพิจารณาดำเนินการ แล้วให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวมผลการดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วภายใน 30 วัน นับแต่ได้รับแจ้งมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง

มาตรการป้องกันการละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับ
ใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณา
บนทางสาธารณะ ให้ทราบ ดังนี้

หน่วยงานเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แจ้งเรื่องมาตรการป้องกัน
การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับ
ป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ ให้ทราบ ดังนี้

1

รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม

2

รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง

3

รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคมนาคม

4

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

5

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6

รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์

หน่วยงานเกี่ยวข้อง

ซึ่งได้แจ้งเรื่องมาตรการป้องกัน
การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับ
ป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ ให้ทราบ ดังนี้

7

รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

8

เลขาธิการ
คณะกรรมการกฤษฎีกา

9

เลขาธิการสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

10

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

11

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เมื่อมี

“มาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ”

สิ่งที่ประชาชนคนไทยจะได้รับอย่างเห็นผลได้ชัดเจน นั่นก็คือ..
ประเทศไทยจะมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย บ้านเมืองดูสะอาดมากขึ้น
อีกทั้งประชาชนคนไทยยังได้รับความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น
ไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดินสาธารณะ ไม่มีสิ่งบดบังทัศนวิสัยในการขับขี่
ไม่เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากป้ายโฆษณาที่ไม่ได้มาตรฐาน
ไม่มีสิ่งรบกวนสมาธิขณะขับขี่ ทั้งหมดนี้ จะก่อให้เกิดความปลอดภัย
ต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนคนไทยมากยิ่งขึ้น
ชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไทยก็จะดียิ่งขึ้นนั่นเองครับ

แผนผังสรุปรายละเอียด

มาตรการป้องกันการละเมิดการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ

วัตถุประสงค์ที่ 1

เพื่อป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการติดตั้งป้ายโฆษณา

วัตถุประสงค์ที่ 2

เพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์ที่ 3

เพื่อสร้างค่านิยมให้ภาคเอกชน/ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย

ที่มา

ปัญหา

- ป้ายโฆษณารกสายตาสาธารณะ
- ป้ายโฆษณาขัดขวางการสัญจรและบดบังทัศนียภาพ
- ความเข้มของแสงบนป้ายรบกวนสมาธิผู้ขับขี่จนก่อให้เกิดอันตราย

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ 3

- ย.1.1 (การขับเคลื่อนระหว่างผลประโยชน์)
- ย.4.1 (เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต)
- ย.5.4 (ตรากฎหมายและบังคับใช้กฎหมายให้เท่าเทียม)

CPI

- การบังคับใช้กฎหมาย (WJP)
- การอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจ (ICRG)

ข้อเท็จจริง

เรื่องร้องเรียน

- เจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกปฏิบัติในการอนุมัติ/อนุญาต
- เจ้าหน้าที่ของรัฐละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
- เจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน/เรียกรับ
- เจ้าหน้าที่ของรัฐจัดทำป้ายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง

ข่าว

- เรียกรับผลประโยชน์
- ลักลอบติดตั้งป้าย
- อุบัติเหตุจากป้ายโฆษณาบดบัง

สถิติอุบัติเหตุ

เกิดจากสิ่งบังตา เฉลี่ย 527 คดีต่อปี

ข้อกฎหมาย

- พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พ.ร.บ.การทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550
- พ.ร.บ.การจราจรทางบก พ.ศ. 2522
- พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504
- กฎกระทรวง ออกตามความ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดฯ
- กฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมป้ายยา
- ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการติดตั้งป้ายโฆษณาในสาธารณะ
- เทศบัญญัติเทศบาลเมืองชัยภูมิ เรื่อง การควบคุมการติดตั้งป้ายโฆษณา พ.ศ. 2556
- คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 4/2558 เรื่องมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่คุ้มครองประโยชน์สาธารณะและประชาชนโดยส่วนรวม

ข้อพิจารณา

1. การบังคับใช้กฎหมาย

ไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด (เรื่อง ระบุเลขทะเบียนบนป้าย, ปรับผู้ลักลอบติดตั้งป้ายโฆษณา)

2. ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตเรียกรับผลประโยชน์

ละเลยให้เอกชนติดตั้งป้ายโฆษณาในสาธารณะ/ เลือกอนุมัติหรือปรับเอกชนบางราย/ ไม่นำเงินค่าปรับเข้าสู่รัฐเต็มจำนวน

3. ความชัดเจนของเนื้อหาในกฎหมาย

ไม่มีนิยามของคำว่า “ป้าย” และมาตรฐานความเข้มแสง

4. ผลประโยชน์ทางธุรกิจของเจ้าของป้ายโฆษณาผิดกฎหมายมีสูงกว่าเมื่อเทียบกับบทกำหนดโทษที่จะได้รับ

รายรับที่ได้จากการติดตั้งป้ายโฆษณาผิดกฎหมายสูงกว่าค่าอัตราค่าปรับมาก

5. การรับรู้ของประชาชนถึงสิทธิของตน

ไม่รู้สิทธิในการใช้ทางเท้า และการได้รับคุ้มครองความปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากป้ายโฆษณา

ข้อเสนอแนะ

มาตรการเร่งด่วน

มาตรการทางการบริหาร (ภายใน 6 เดือน)

1. ผู้บริหารควรลงพื้นที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
2. ป้ายโฆษณาทุกประเภทต้องมีเลขทะเบียนควบคุม
3. จัดให้มีช่องทางที่เหมาะสมในการแจ้งเบาะแส
4. จัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการติดป้ายโฆษณา
5. กำหนดมาตรฐานของชื่อหรือสัญลักษณ์ของบริษัทเอกชนที่ปรากฏบนป้ายประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรการทางกฎหมาย (ภายใน 1 ปี)

1. กำหนดนิยามของคำว่าป้ายโฆษณาให้ชัดเจน
2. กำหนดค่ามาตรฐานความเข้มของแสงบนป้ายโฆษณา
3. ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการขออนุญาตติดตั้งป้ายโฆษณา
4. ปรับบทลงโทษเป็นลักษณะจำคุกหรือปรับ
5. กรณีไม่ทราบว่ามีผู้ใดติดตั้งป้าย ให้สันนิษฐานว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากป้ายโฆษณาเป็นผู้ติดตั้ง

มาตรการระยะยาว (ต่อเนื่อง)

1. ควรจัดเวทีเพื่อให้ความรู้ทางกฎหมายแก่สมาคมโฆษณาสมาคมคอนโดมิเนียม หรือสมาคมภาคธุรกิจอื่น ๆ ในพื้นที่ ซึ่งมีความประสงค์จะติดตั้งป้ายโฆษณา
2. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เครือข่ายประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแส

ประชาสัมพันธ์ มาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ

ป้ายที่ไม่สามารถติดตั้งบนพื้นที่สาธารณะได้มี 7 ประเภท

ป้ายเกาะ
กลางถนน

ป้ายบน
สะพานลอย

ป้ายหน้า
ปากซอย

ป้ายที่อยู่ใน
เขตข้างทาง

ป้ายอวยพร
ในเทศกาล
ต่าง ๆ

ป้ายลอก-
เลียนแบบ
กม.

ป้ายติดตั้ง
ตามผนัง
กำแพง
บ้านเรือน

แนวทางการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย มี 4 แนวทาง

๑. กรณีไม่พบหรือไม่ทราบ
ตัวผู้กระทำความผิด ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น
ร่วมกันจัดหรือแก้ไขไม่ให้
ไม่ให้เป็นสิ่งผิดกฎหมายอยู่ในที่
สาธารณะ

๒. กรณีพบผู้กระทำความผิด
กระทำและจับกุม ให้แจ้ง
ผู้กระทำความผิดจัดการเก็บ
ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้
ปรากฏในระยะเวลาที่กำหนด

๓. กรณีที่ไม่พบตัวผู้กระทำความ
ผิดแต่ทราบและติดตาม
ได้ ให้ทำหนังสือให้ผู้โฆษณา
ปลด รื้อ ถอน หรือล้าง
ข้อความภาพนั้นในระยะเวลา
ที่กำหนด

๔. กรณีผู้กระทำความผิดซ้ำ
อีกครั้งต่อไปให้พิจารณา
เปรียบเทียบในอัตราที่เพิ่มขึ้น
แต่ไม่เกินอัตราตามที่กฎหมาย
กำหนด

ติดป้ายประกาศในที่สาธารณะ
ผิดกฎหมาย